

ЦИФРОВА ГУМАНІТАРИСТИКА ЯК ДЖЕРЕЛО СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОЗВІДОК

Нікуліна Неля Василівна

завідувач кафедри українознавства ХНАДУ,

кандидат філологічних наук, доцент

e-mail: nykulina@ukr.net

Цифрові дані (оцифровані або «народжені» в цифрі), віртуальна реальність, 3D-моделі, мультимедіа – нині це реалії не лише повсякчасного життя, а й наукової діяльності. Цифровізація поступово охоплює інформаційне поле гуманітарних наукових розвідок. Просте використання цифрового інструментарію під час проведення досліджень трансформувалось в особливу галузь науки, що її називають цифровою гуманітаристикою або цифровими гуманітарними науками – Digital Humanities, аббревіатура ДН [1].

При цьому вартує зазначити, що сучасні погляди на цифрову гуманітаристику та її предметну галузь ще й досі є дискусійними, про свідчать дослідження західних науковців Е. Ванхутта (E. Vanhoutt), Т. Веллер (T. Weller), О. Ле Деуфа (Olivier Le Deuff), К. Джорансон (K. Joranson), Р. Кіа (Kea R.), М. Таллера (M. Thaller), М. Террас (M. Terras), Дж. Фландерс (J. Flanders), Е. Хювененом (Huvönen E.) та ін. В українському сегменті є дослідження таких науковців, як Атаманчук В. П., Березівська Л. Д., Боряк Г. В., Демида Ю. Ф., Дубровіна Л. А., Копанєва В. О., Лобузїна К. В., Онищенко О. С., Пін-

чук О. П., Серета Х. В. та інші, що свідчить про підвищену тематичну зацікавленість порушеною проблематикою.

Міжнародні практики цифрової гуманітаристики застосовуються майже в усіх відомих навчальних закладах США та Західної Європи, в багатьох функціонують навіть окремі підрозділи – Центр цифрової гуманітаристики в Колумбійському університеті (The Digital Humanities Center of the Columbia University Libraries), в Університеті штату Канзас (Digital Humanities Center). За останнє десятиріччя створено низку міжнародних центрів і кілька міжнародних асоціацій цифрової гуманітаристики на кшталт ADHO (The Alliance of Digital Humanities Organizations); Australasian Association for Digital Humanities (aaDH); Canadian Society for Digital Humanities / Société canadienne des humanités numériques (CSDH/SCHN); CenterNet (An international network of digital humanities centers); European Association for Digital Humanities (EADH); Japanese Association for Digital Humanities (JADH); Red de Humanidades Digitales (RedHD); Taiwanese Association for Digital Humanities (TADH).

Метою функціонування таких осередків є дослідження світової культурної спадщини через створення, публікацію, розповсюдження, збереження засобами цифрової гуманітаристики потужного фактологічного і довідкового матеріалу з національної культури і техніки. Надалі викладачі та студенти закладів вищої освіти зможуть застосовувати вже апробовані методики та практики інформаційних технологій не тільки для вивчення навчальних дисциплін, а й для наукових досліджень у царині гуманітарних наук. Для студентів

ХНАДУ таким джерелом наукових вишукувань є цифрові фонди університетської наукової бібліотеки [2], де розташовано власні повнотекстові бази даних: повні тексти навчальних посібників, методичних видань, статей з наукових збірників, патентів, багато важливого для студентів матеріалу з наукового доробку професорсько-викладацького складу ХНАДУ. Написання наукових розвідок для студентства стає ще доступнішим через віртуалізацію процесів дослідження завдяки можливості користуватися повнотекстовими базами даних бібліотеки не тільки в мережі університету, а з будь-якого комп'ютера за своїм логіном і паролем.

Список використаних джерел:

1. Культура і мистецтво ХХІ століття: полілог сучасної гуманітаристики: колект. монографія / відп. ред. Л. П. Бойко. Київ: Видавничий центр КНУКіМ, 2023. С.168-208.

2. Наукова бібліотека ХНАДУ. Узято з <https://library.khadi.kharkov.ua/>